

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavet Toratêha sous l'égide de Rav Israël Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

SANHEDRINE 17

דף יז

- א. ביאור מחלוקת חכמים ור"י בסנהדרין גדולה.
- ב. אלדד ומידד.
- ג. עשרים ושלושה להטות לחובה בשנים.
- ד. כולם מחייבים.
- ה. מי יושב בסנהדרין.
- ו. ביאור הכינויים שבש"ס.
- ז. מאה ועשרים בעיר, ראויה לסנהדרין.
- ח. עשרה דברים בעיר.

א. סנהדרין גדולה היתה של שבעים ואחד שהרי משה רבנו אסף שבעים זקנים והוא על גביהם שנאמר ונשאו אתך הרי שבעים ואחד. רבי יהודה אומר שבעים. ומה שכתוב ונשאו אתך לא בא למנין שבעים ואחד, אלא ללמד שיהיו דומים למשה (ביחוס ונקיים ממום. ולפי רבנן לומדים דין זה מסנהדרין קטנה).

ב. א, כשאמר הקב"ה למשה לאסוף שבעים איש מזקני ישראל לקח משה שבעים פתקים וכתב עליהם זקן ושני פתקים חלק ונתנם בקלפי והביא ששה מכל שבט, כל אחד נטל פתק מי שעלה בידו זקן נבחר, ומי שעלה בידו חלק נדחה.

[ב, וכן כשנפדו בכורות ישראל ע"י קדושת הלויים, והיו עודפים הבכורות על הלויים מאתים שבעים ושלושה בכורות שצריכים לתת חמשת שקלים לפדיונם, נתן משה בקלפי עשרים ושנים אלף פתקים שכתב עליהם בן לוי ומאתים שבעים ושלושה שכתב חמשת שקלים וכל אחד מהבכורות נטל את שלו].

ג. וכשבחר את הזקנים נשאלו במתנה שני אנשים (אלדד ומידד), י"א שנשתיירו בקלפי ולא רצו לבוא ליטול פתק שמא יעלה בידם חלק. רבי שמעון אומר במתנה נשתיירו שאמרו אין אנו ראויים לאותה גדולה א"ל הקב"ה אתם מיעטתם עצמם הריני מוסיף גדולה על גדולתכם שכל הנביאים נתנבאו ופסקו (שנאמר ויתנבאו) והם לא פסקו (שנאמר מתנבאים).

ד, ומה נבואה נתנבאו. אמרו משה מת ויהושע מכניס את ישראל לארץ. אבא חנין אומר נתנבאו על השליו. רב נחמן אמר על גוג ומגוג. ה, ויאמר יהושע אדוני משה כלאם (הטל עליהם צרכי ציבור והם כלים מאליהם), שדומה הדבר לתלמיד המורה הלכה בפני רבו (או משום שאמרו משה מת). א"ל משה מי יתן כל עם ה' נביאים, וצ"ל שלא שמע שאמרו משה מת.

ג. סנהדרין קטנה של עשרים ושלושה שנאמר ושפטו העדה, הרי עשרה. והצילו העדה, עוד עשרה. וכיון שאין מטין הדין לחובה ברוב של אחד אלא של שניים מוסיפים עוד שנים, הרי עשרים ושנים. ואין ב"ד שקול מוסיפים עוד אחד. ומבארת הגמרא לא מצאנו הטיית הדין לרעה בשנים אלא באופן שאחד עשר מזכים ואחד עשר מחייבים ואחד אינו יודע שמוסיפים עליהם שנים (וכשמוסיפים עושים ב"ד שקול לכתחילה). ואם יחייבו הרי הטייה לחובה בשנים, או לפי רבי יהודה בסנהדרין גדולה שהם שבעים (ל"ו מחייבים ול"ד מזכים).

ד. סנהדרין שכולם מחייבים, פוטרים אותו כיון שלא יראו בו זכות יותר (וצריך תמיד להלין את הדין שמא יראו זכות).
ה, אין מושיבים בסנהדרין אלא בעלי קומה ובעלי חכמה ובעלי יקנה ובעלי כשפים (לדון את המכשפים) ויודעים בשבעים לשון שלא ישמעו מפי מתורגמן.

ב, אין מושיבין בסנהדרין אלא מי שידוע לטהר את השרץ מן התורה בפלפולו (שנחש אע"פ שממית ומרבה טומאה טהור ק"ו לשרץ. ונדחה הק"ו).

ג, כל עיר שאין בה שנים המדברים בשבעים לשון ואחד שומע אין מושיבים בה סנהדרין. היו בה שנים המדברים נקראת חכמה, וכשירה, שלשה אין למעלה הימנה. וי"א צריכה שלשה מדברים ונקראת חכמה, ארבעה אין למעלה הימנה.

ו. מצויים בש"ס כינויים רבים לחכמי הגמרא (כגון אמרי במערבא או שלחו מתם) ולא נתבאר שם שמותם. ומבארת כאן הגמרא כל כינוי על מי נאמר (כגון אמרי במערבא זה ר' ירמיה. שלחו מתם זה ר' אלעזר).

ז. כמה יהיה בעיר ותהיה ראויה לסנהדרין מאה ועשרים. ומבארת הגמרא מה ענינם. (עשרים ושלושה לב"ד. ועוד ג' שורות של כ"ג היושבים לפנייהם. ועשרה לבית הכנסת. שני שמשים לב"ד. שני סופרים של ב"ד. שני בעלי דינים. שני עדים, שני זוממים, שני זוממי זוממים. שני גבאי צדקה, ושלושה לחלק הצדקה. ועוד אחד שהוא מוהל ומקוץ דם, ולבלר, ומלמד תינוקות).

ח. כל עיר שאין בה עשרה דברים הללו אין ת"ח רשאי לדור בתוכה: ב"ד. קופת צדקה הנגבית בשנים. ומתחלקת בשלושה. בית כנסת. בית מרחץ. בית הכסא. מוהל. מקוץ דם. לבלר. ומלמד תינוקות. ר"ע אומר אף מיני פירות.

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés